

Samenwerken in het cultuurhistorische landschap

Landschapsbeheer
Groningen

Landschapswerkplaats

Samenwerken in het cultuurhistorische landschap

Programmaleider Landschap en Cultuurhistorie

Samen zorgen voor het herstel, behoud en duurzame ontwikkeling van het (cultuur)landschap in Groningen.

Landschapsarchitect en Cultuurhistorie

Werken aan 10 vastgestelde initiatiefbundels van Toukomst

Landschapswerkplaats

Toukomst:

Samenwerken in het landschap

Van groen idee tot uitvoering, altijd een mix van:

- ❖ Kennisdeling; onderzoek, ontwerp, ondersteuning
- ❖ Verbinding; lokale initiatieven, gemeente breed, provinciaal, samenwerken aan ons cultuurhistorische landschap
- ❖ Uitvoering ; Handen aan de schop, beleef het landschap, kijk beter om je heen, wie doet wat

Het verhaal van het landschap

Als je wat wilt doen, wat moet je dan weten:

- ❖ Het verhaal van het landschap vertellen, hoe is de gelaagdheid
- ❖ Waarom is wat belangrijk
- ❖ Hoe kun je ergens naar kijken
- ❖ Waar kun je wel / niets iets aanpassen/ verbeteren
- ❖ Wat is daar voor nodig
- ❖ Wat is de schaal:
 - Provinciaal, regionaal, lokaal of persoonlijk

Het verhaal van het landschap

❖ Wat is de **schaal**:

- Provinciaal,
- Regionaal,
- Lokaal of
- Persoonlijk

❖ Wat is het doel

- Doorontwikkeling, beleid (provinciaal/ regionaal)
- Herstel en versterking (regionaal/ lokaal)
- Belevingswaarde (lokaal, persoonlijk)

Voorbeeld 1

provinciaal en / of regionaal

De landschapsbiografie

Voorbeeld 1

provinciaal en / of regionaal

De landschapsbiografie

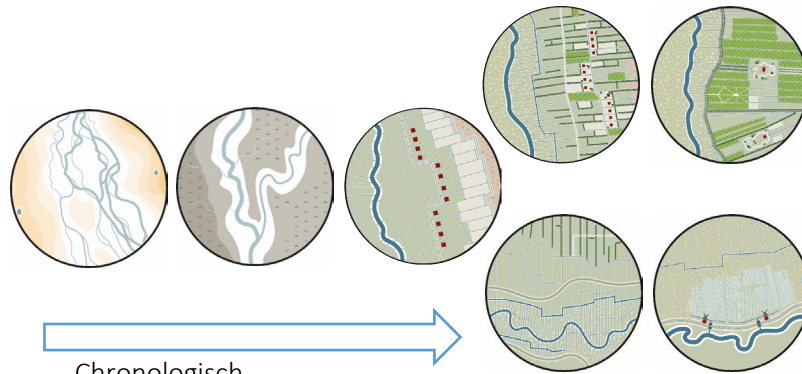
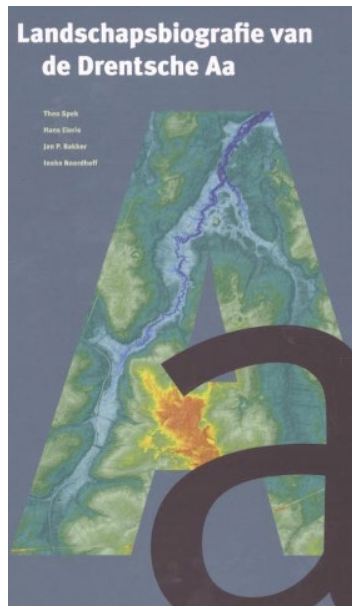

Voorbeeld 1

provinciaal en / of regionaal

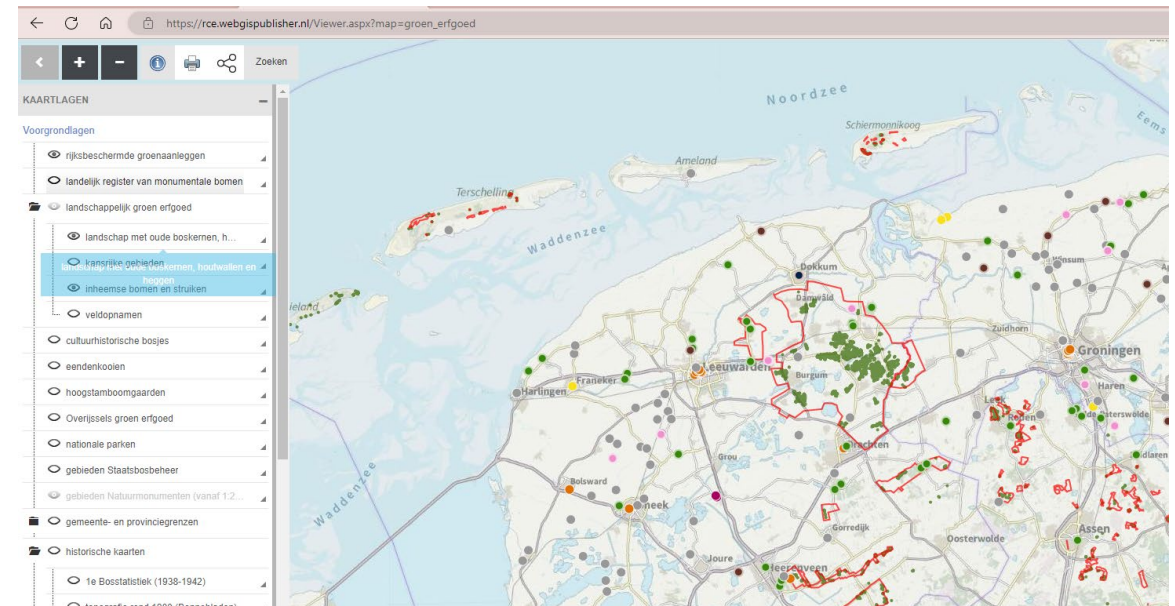
Belangrijkste basis ingrediënten van een landschapsbiografie:

- ❖ Presentatie en vertellen van het verhaal
- ❖ De landschapsmatrix, de chronologie
- ❖ Digitale landschapssatlas (GIS)

Chronologisch

“de Groniek van Het landschap”

Voorbeeld 2

regionaal

De QuickScan historische
landschapselementen t.b.v.
streekbeheer

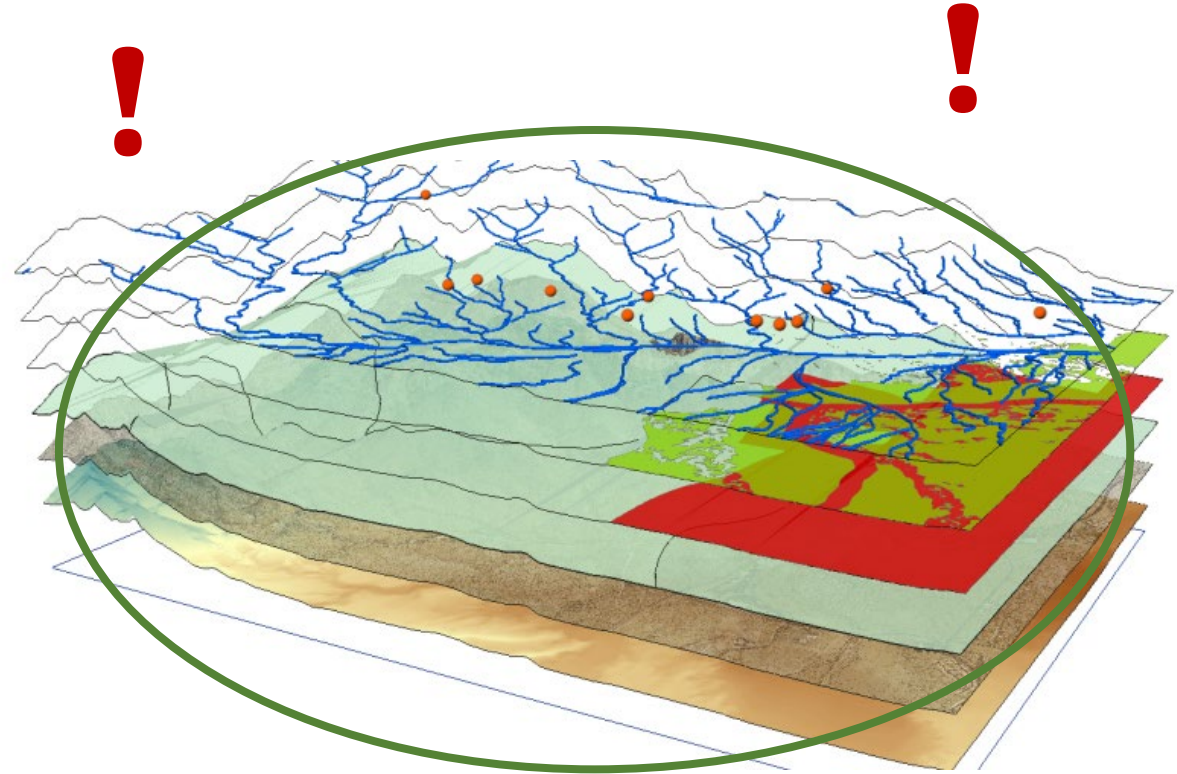

Voorbeeld 2

regionaal

Handige tools

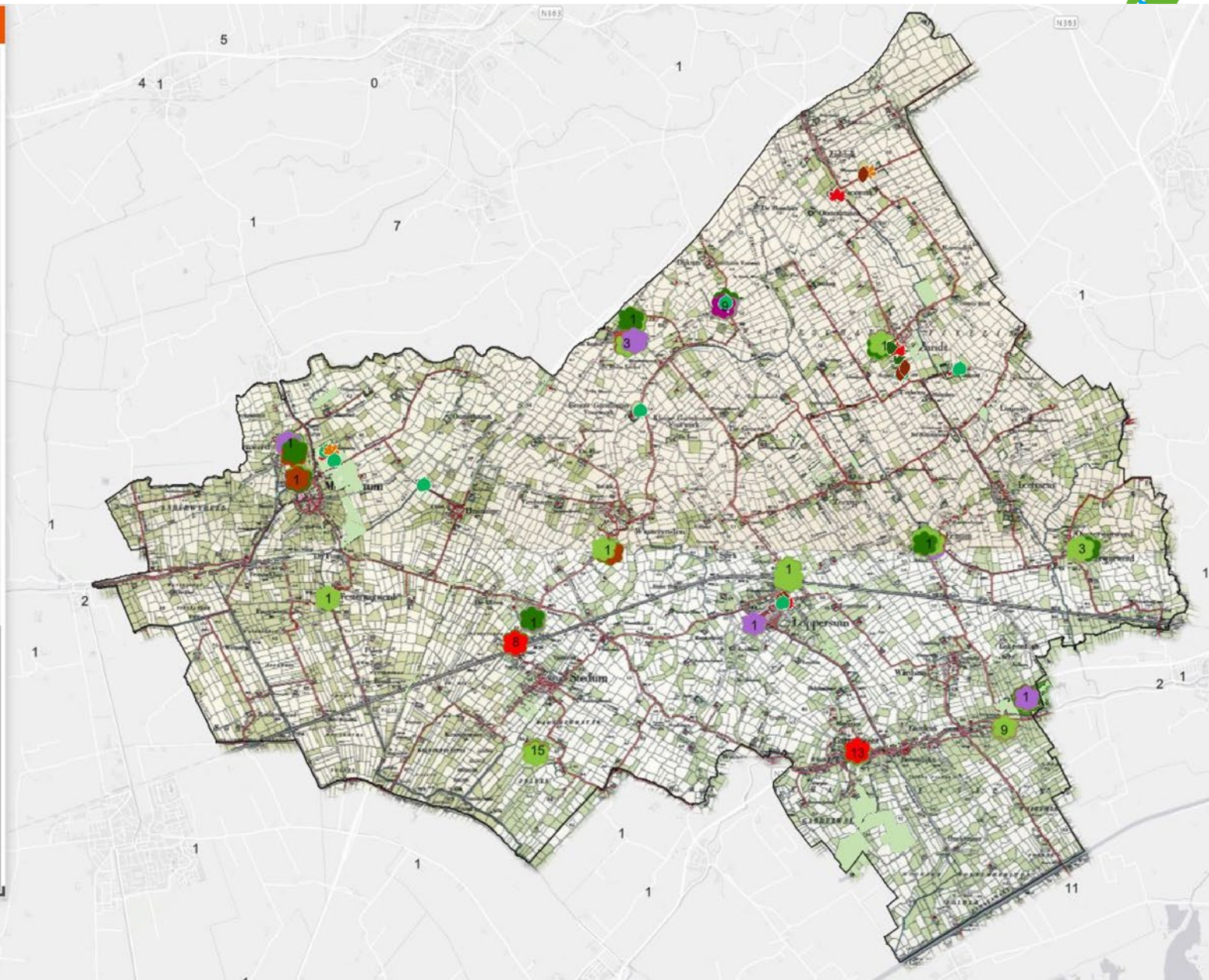
- ❖ Giskaart met alle cultuurhistorische landschaps-en groen elementen in beeld
- ❖ Directe uitvoerings- of beleidsvragen
- ❖ Koppelen aan inzet vrijwilligers (thematisch of via streekbeheer)

Voorbeeld 2

regionaal

Kaartlagen		Kaartlagen		Kaartlagen	
☐	Gr...	☐	Gr...	☐	Loppersum
☐		☐	Loppersu	☐	Ontginning Territorium (Provincie Groningen)
☐		☐	Vrijwillige	☐	Ontginningsbasis en -richting (Provincie Groningen)
☐	Knot	☐	Gr...	☐	Historische verkaveling (Provincie Groningen)
☐		☐	Gr...	☐	Oorspronkelijke verkaveling (Provincie Groningen)
☐		☐	Loppersu	☐	Ruilverkaveling (RCE)
☐		☐	Begraafpl	☐	
☐		☐	Boerderij	☐	Gr...
☐		☐	Gemalen	☐	Loppersum
☐		☐	Kolken en	☐	Samenhangende deelgebieden (Provincie Groningen)
☐		☐	Traditione Groninge	☐	Landschapstypen (Provincie Groningen)
☐		☐	Wielen (R	☐	Landschapstypen (RCE)
☐		☐	Dijken (RC	☐	Gr...
☐		☐	Fivol (LBG	☐	Gr...
☐		☐	Grindweg	☐	Gr...
☐		☐	Karakteris	☐	Gr...
☐		☐	Karakteris Groninge	☐	Bosstatistiek (RCE)
☐		☐	Landschap Groninge	☐	HISGIS 1832 (Fryske Akademy)
☐		☐	Structuur Eemsdelt	☐	Historisch cultuurlandschap (RCE)
☐		☐	Visuele in wierdend	☐	Paleogeografische kaarten Peter Vos
☐		☐	Waterdee	☐	TMK1850
☐		☐	Wegdeel	☐	Waterstaatskaarten
☐		☐		☐	Ondergrondkaart

Voorbeeld 2

regionaal

Resultaat:

- ❖ Kennis waardevolle locaties, trots op de regio
- ❖ Inzet vrijwilligersbrigades, beleidsvoering
- ❖ Monitoring, agenderen, beschermen, recreatie, budgetreservering, fondswerving

- ❖ Nodig: Centraal platform? Hoe ontsluiten voor iedereen? Budget? Actualisatie?

Voorbeeld 3

lokaal

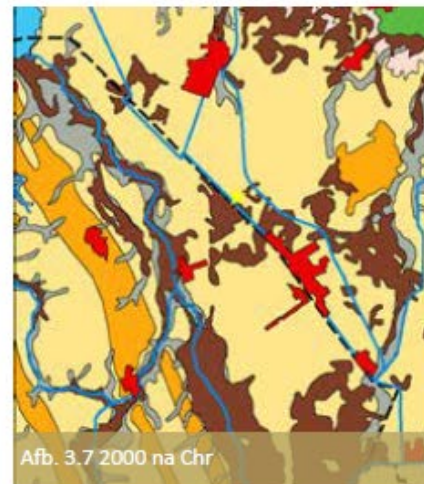
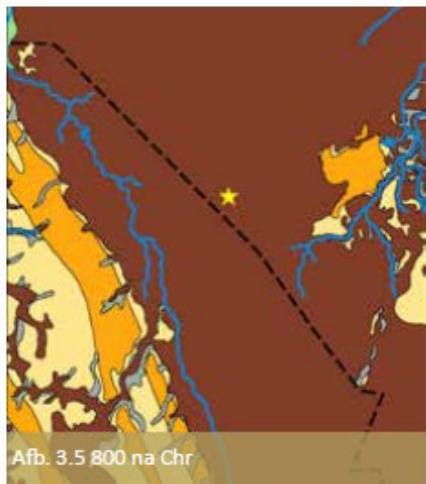
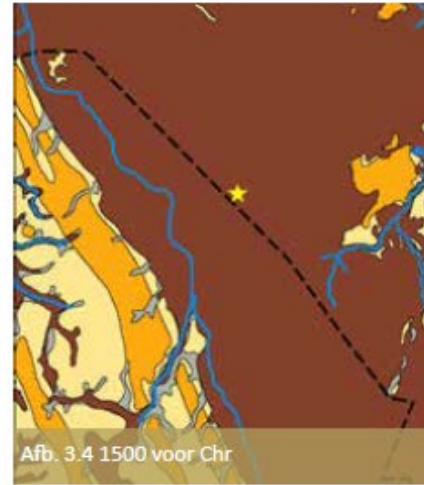
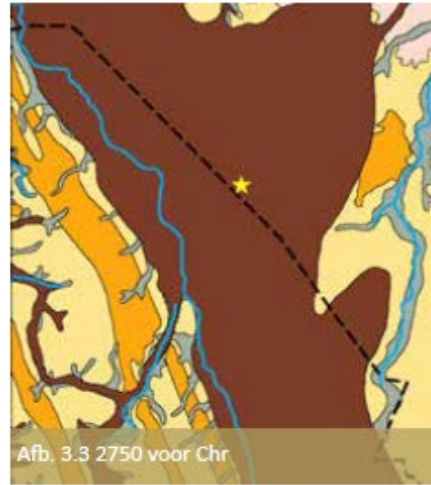
Een historisch onderzoek inclusief oral history

- ❖ Initiatief tot herstel van een historische locatie
 - **Historisch onderzoek**
 - Bureauonderzoek
 - Locatieonderzoek
 - Oral history
- ❖ Inzet vrijwilligers, begeleiding, cursusaanbod
- ❖ Restauratieopgave

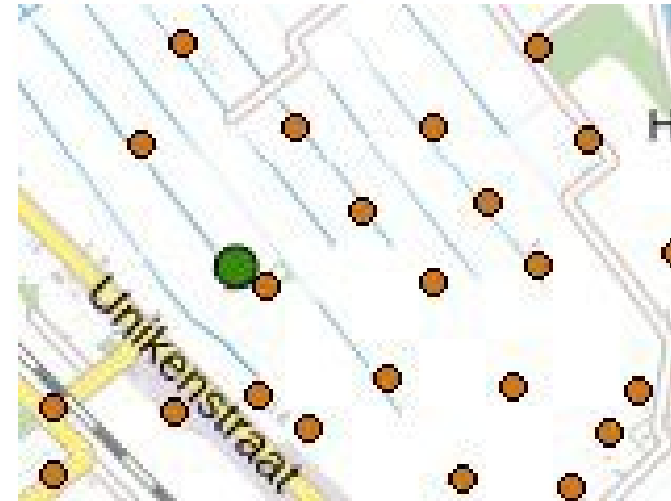

Voorbeeld 3

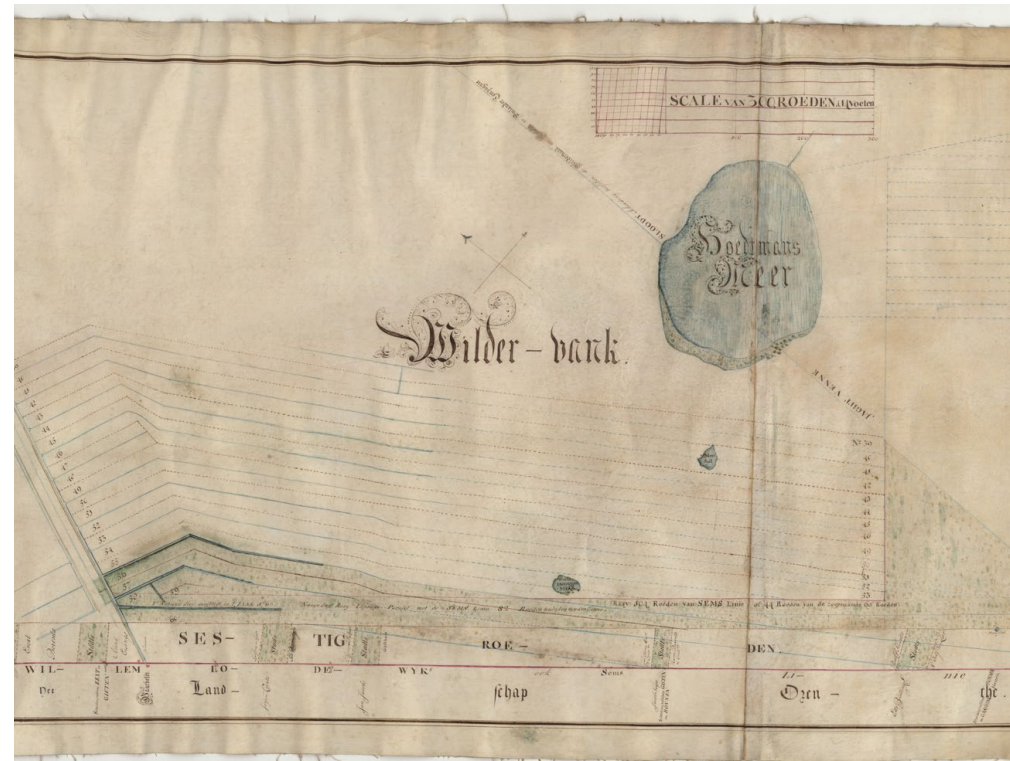
lokaal

Paleografische kaarten van de omgeving Stadskanaal. Hierop is de uitbreiding van het veen tussen 5500 en 2750 voor Chr., maar ook afname vanaf de 19e eeuw, goed te zien. De gele ster markeert de begraafplaats.

Aardkundig erfgoed

Element van halve cirkel met taxus.

Herstellen aanplant taxus in halve cirkelformatie. Zaailingen uit opschot hiervoor gebruiken

Symmetrisch van het Graf van Jan Uniken staan aan beide zijden, net binnen de binnenste ringpad twee levensbomen.

De noordelijke twee zijn dood. Verwijderen en met twee mooie zaailingen uit opschot hiervoor gebruiken.

Meerstammige oude accacia. Onderhoudsnoei plegen

Azalea
Onderhoudsnoei plegen

Losse laanbeplanting van oude eiken en beuken. Onderhoudsnoei plegen. Waar nodig vrij maken van opschot.

Half cirkelvormige struikbeplanting van Rhododendron. Forse onderhoudsnoei plegen om solitair staande graf vrij te zetten.

Meerstammige oude berk. Onderhoudsnoei plegen.

Amerikaanse eik, op hoger gelegen gedeelte bij drie kindergraven. Onderhoudsnoei plegen.

Twee gezonde levensbomen

Voorbeeld 3

lokaal

Resultaat:

- ❖ Kennis van specifieke locatie
- ❖ Basis voor herstel- of restauratieplan
- ❖ Basis voor financiering en fondswerving
- ❖ Basis voor inzet vrijwilligers bij onderhoud en vervolgbeheer
- ❖ Specifieke kennisdeling voor onderhoud en vervolgbeheer
- ❖ Inrichten van ambassadeurschap en eigenaarschap

- ❖ Nodig: samenwerking geborgd? (co)financiering uitvoering op orde? Continuïteit?

Voorbeeld 4

persoonlijk

Het landschap en ik,
Het landschap en wij

Voorbeeld 4

persoonlijk

Waar kan ik heen

Waar vind ik de juiste informatie

Hoe sta ik in het landschap en
wat weet ik er van

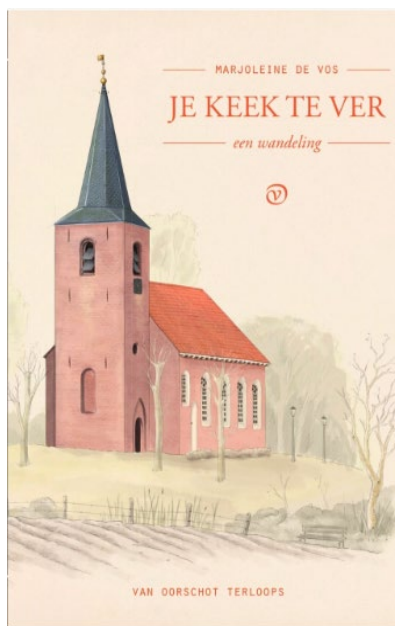
Waarom staat dit hier

Waar vind ik "samen"

Boeken!!!!

Door lezen anders kijken

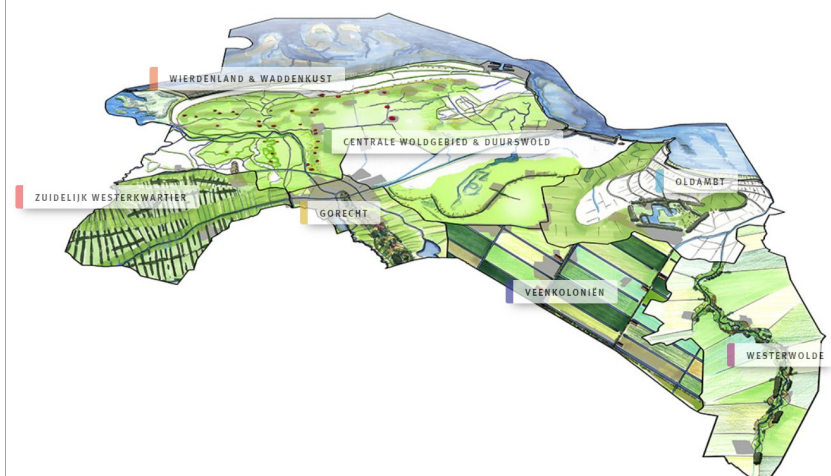

Websites

www.topotijdreis.nl

www.kwaliteitsgidsgroningen.nl

[Landschapsmonitor \(destaatvangroningen.nl\)](http://Landschapsmonitor (destaatvangroningen.nl))

Reliëf

BEKIJK

Verkaveling

BEKIJK

Houtwallen en -singels

BEKIJK

Visuele invloedssfeer wierden

BEKIJK

Groene linten

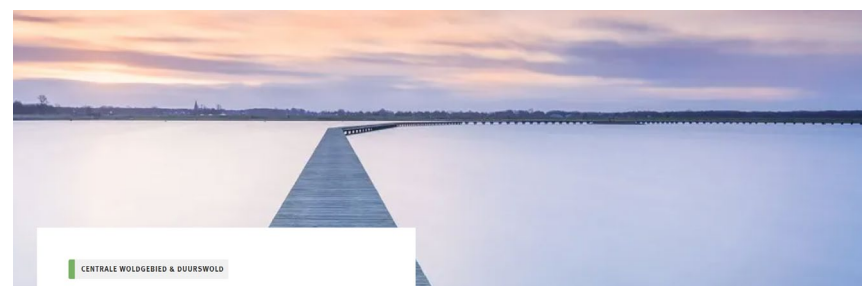
BEKIJK

Openheid

BEKIJK

<https://kwaliteitsgidsgroningen.nl/gebiedsbiografie>

Gebiedsbiografie

Ten noordoosten van de stad Groningen ligt een grootschalig open landschap met voornamelijk wegdorpen. Het is het laaggelegen zeekele gebied van Centrale Woldgebied tussen het Reitdiep en het Eemskanaal en de veenontginningsvlakte van het Duurswold ten zuiden van het Eemskanaal tot aan de Oude Veerkoloniën en het Oldambt.

Projecten op maat

Brigades op maat

Initiatieven op maat

Herstel en onderhoud kerkterreinen

Samenwerkingsverband Noordergraf

Herstel molenbiotopen

Essentie Westerwolde

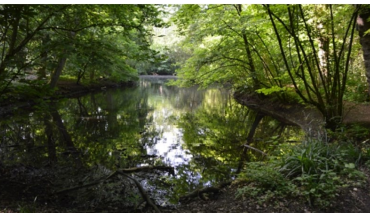
Slingertuinen

Herstel Monumentale boerenerven 2021-2023

Groene Parel van het Noorden II

Pingoruïnes in het Gorecht

Vruchtbomenbrigade

Knotbrigade

Zeisbrigade

Gerechtbrigade

Groningen beleven

In ere herstellen van onverharde verbindingen: hernieuwde en verbonden fiets-, wandel- en ruitersporen. De paden voeren langs unieke rustpunten die [...]

't Wad tot Stad

Werken aan een aantrekkelijke en groene zone in het cultuurlandschap rondom het Reitdiep en Middag Humsterland. Met aandacht voor meer

Kiek'n & Doun

Het verbinden van bestaande en nieuwe fiets- en wandelroutes langs plekken die de verhalen en geschiedenis van Groningen vertellen.

Diepen en Maren

Het versterken en herstellen van historische waterlopen om het landschap meer toegankelijk te maken en ons erfgoed beter te kunnen [...]

Sluit je aan!

Onze projecten

Wij zorgen voor behoud en ontwikkeling van ons streekgeen cultuurlandschap. Alles wat we doen, doen we met oog voor de biodiversiteit en de cultuurhistorische waarde van het landschap. Wij realiseren projecten van advies en projectbegroting tot aanleg, herstel en beheer door onze eigen, ervaren uitvoeringsdienst. Het liefst doen we dit samen met bewoners.

Onze projecten

Groen vrijwilligerswerk

Wij stimuleren en ondersteunen groen vrijwilligerswerk in de hele provincie Groningen. We brengen vrijwilligers samen en betrekken (nieuwe) vrijwilligers bij hun leefomgeving. We stellen gereedschap en beschermingsmiddelen beschikbaar, delen onze kennis en leveren professionele begeleiding.

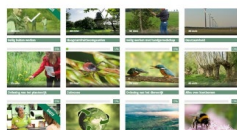
Groen vrijwilligerswerk

Actueel

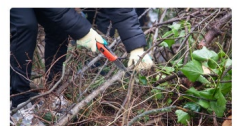
Zelf aan de slag

Leer je groen

Instructiebladen aanplant en beheer

Wij planten en beheren zelf natuurlijk veel.

Uitleen gereedschap

Keuzehulp inheemse beplanting

Tips aanplant fruitbomen

Help de bij

routebureau
groningen

HOME WANDELEN FIETSEN VAREN SPORTIEVE ROUTES OVER ONS

Over ons

Routebureau Groningen is hét startpunt voor routegebonden recreatie in Groningen. Routebureau Groningen vormt een centraal platform voor routegebonden recreatie en waarborgt de kwaliteit van Groninger routes. Wandel-, fiets- en vaarroutes worden door ons digitaal ontsloten. De ambitie is om te groeien tot een routebureau voor alle routegebonden recreatie.

Wij zorgen voor de ontsluiting van recreatieve routes in de provincie Groningen maar samen met onze vrijwilligers wordt ervoor gezorgd dat de routes ook up-to-date blijven. Wandelaars, fietsers en vaarenthousiastelingen van binnen en buiten onze mooie provincie willen wij verrassen met prachtige stukjes landschap.

Heb je een vraag of wil je een route op onze website laten plaatsen? [Neem contact met ons op.](#)

Wie zijn wij en wat doen wij?

Vrijwilligers

Projecten

Landschapswerkplaats

Groningen beleven

In ere herstellen van onverharde verbindingen: hernieuwde en verbonden fiets-, wandel- en ruiterspaden. De paden voeren langs unieke rustpunten die [...]

toekomstbestendiger te maken.

't Wad tot Stad

Werken aan een aantrekkelijke en groene zone in het cultuurlandschap rondom het Reitdiep en Middag Humsterland. Met aandacht voor meer [...]

Kiek'n & Doun

Het verbinden van bestaande en nieuwe fiets- en wandelroutes langs plekken die de verhalen en geschiedenis van Groningen vertellen.

Diepen en Maren

Het versterken en herstellen van historische waterlopen om het landschap meer toegankelijk te maken en ons erfgoed beter te kunnen [...]

Er gebeurt al veel.....

